

Wetsvoorstel 'Verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties' zorg voor enorm veel onduidelijkheid

Het voorgestelde wetsvoorstel, dat beoogt om duidelijkheid te scheppen rondom het fictieve dienstverband van zzp'ers met een focus op 'inbedding', is ronduit problematisch en schadelijk voor zzp'ers die wel 100% ondernemer zijn. Met name freelance professionals, zoals interimmanagers, communicatieadviseurs, journalisten, IT'ers, hr-adviseurs etc. worden onevenredig hard geraakt en beknot. Deze professionals vervullen een belangrijke functie binnen het bedrijfsleven en overheidsorganisatie, zo helpen zij organisaties in het geval van uitval, tijdelijke versterking in verband met projecten etc. Deze 'hoogopgeleide' zzp'ers doen dat 100% voor eigen rekening, maar zij kunnen na de invoering van deze nieuwe wet na decennia ondernemer te zijn geweest, plotseling niet meer ondernemen.

Verder zijn de bezwaren:

Juridische vaagheid: De term 'inbedding' is dermate ambigu dat deze een juridisch mijnenveld creëert. Het risico bestaat dat zelfstandigen en hun opdrachtgevers verdwaald raken in een web van interpretaties, wat kan leiden tot een stortvloed aan rechtszaken en geschillen. De overheid scheert alle zelfstandigen onterecht over een kam. Het is begrijpelijk om iets te doen aan de situatie van zelfstandigen die aan de 'onderkant' van de markt opereren, zoals jongeren, zij zijn mogelijk minder goed in staat om de juiste voorwaarden te creëren zoals een voldoende hoog tarief om te kunnen sparen voor pensioen of voor tegenvallers. Maar ook daar moet men voorzichtig zijn, omdat veel van deze zzp'ers zich volledig gedragen als ondernemer door acquisitie te doen en wel sparen voor pensioen en mindere tijden.

Echter krijgen zij met dezelfde regels te maken als freelancers die aan de 'bovenkant' van de markt opereren (zoals interimmanagers en professionals). Dat zijn wel ondernemers die hun eigen tarieven kunnen bepalen, acquisitie doen, sparen voor pensioen etc. Toch komt het geregeld voor dat zij ingebed zijn in een organisatie, omdat ze een tijdelijk een woordvoerder, it-manager, hr-adviseur of legal counsel vervangen. Veel van deze professionals hebben daarnaast nog allerlei klussen, wat duidt op ondernemerschap, maar dat is niet van belang in deze wet.

Bovendien zal deze wet, net zoals de wet DBA, opdrachtgevers enorm doen afschrikken. Met name hoger opgeleide zzp'ers komen massaal in problemen. Dit staat haaks op het rechtszekerheidsbeginsel, dat met zich meebrengt dat de burger moet kunnen vertrouwen op het consequent handelen van de overheid. Door jarenlang (zelfs decennialang) dit toe te staan kan de overheid niet ineens de spelregels dusdanig veranderen dat deze professionals in problemen komen.

Inbreuk op Europees Recht: Door de vage criteria kan deze wet in strijd zijn met het Europese recht dat individuen het recht geeft vrij te ondernemen. De vaagheid van 'inbedding' kan zelfstandig ondernemerschap onderdrukken en daarmee een fundamenteel Europees grondrecht schenden.

Handhavingsnachtmerrie: De verwachting dat de al overbelaste Belastingdienst elk individueel contract gaat beoordelen, is onrealistisch en dreigt de dienst verder te ontwrichten.

Ontwrichting Arbeidsmarkt: Het gebrek aan duidelijkheid kan leiden tot een afname van opdrachten voor zelfstandigen. Dit, gecombineerd met de angst bij opdrachtgevers voor mogelijke juridische repercussies, kan resulteren in arbeidsmarkttekorten in cruciale sectoren zoals de zorg, onderwijs, maar ook het gewone bedrijfsleven.

Slechte onderbouwing: Het ministerie weet niet eens hoe groot het probleem van schijnzelfstandigheid is, laat staan dat zij weet dat dit de beste oplossing is voor de aanpak van schijnzelfstandigheid.

Samengevat, het wetsvoorstel lijkt niets minder dan een ondoordachte poging om een complex probleem op te lossen. Zonder grondige heroverweging en verduidelijking van termen als 'inbedding', dreigt deze wetgeving meer kwaad dan goed te doen en kan het de Nederlandse arbeidsmarkt, het bedrijfsleven en de positie van freelance professionals, die zeer bewust kiezen voor zelfstandig ondernemerschap, aanzienlijk schaden.